

[Dupont.]

„Alle vore bestræbelser er forgæves, hvis ikke vi får små hospitalsafdelinger til observation og små behandlingshjem til terapi.“

Selv om disse udtalelser er trukket hårdt op, og selv om vi i dag skal se på det økonomisk forsvarlige og den eksterne forsorg i nogen grad kan imødekomme kravet om flere institutionspladser, skal det ikke glemmes, at de 11 centre hver for sig står med et hav af uløste problemer såvel af lægelig art som i spørgsmålet om beskæftigelsesmuligheder og mindre enheder på institutionerne, så vore handicappede dog også kan mærke den hjemlige hygge i små hjem og 1, 2 og 3 mands stuer. De 11 centre må have mulighederne for at give den rette og varierede behandling af patienterne; en stærkere udskillelse af de handicappede i mindre grupper må til. Vore spastikere må behandles for sig, lige som alle andre varianter af handicappede må have mulighed for specialbehandling. Det er klart, at vore læger må have de nødvendige redskaber; personale til hjemmene, skolerne og den sociale forsorg med beskæftigelseshjem må være for hånden i tilstrækkelig mængde og være i stand til at give hver enkelt den behandling, der er nødvendig.

Erfaringerne på det beskæftigelsesmæssige område går i retning af, at psykiateren, psykologen og beskæftigelsesterapeuterne i samarbejde med læger, lærere og forsorgsmedarbejdere kan nå uanede resultater. Det viser, at vi må have den rette vekselvirkning mellem institutionsbehandling, den interne behandling, og skoler, børnehaver og beskæftigelsesforanstaltninger i den eksterne behandling. I øvrigt har man en levende fornemmelse af, at mulighederne endnu ikke er udtømt, og at der endnu forestår et stort videnskabeligt arbejde, inden man er nået frem til klaring af de åndssvages problemer.

Jeg har som indledning til dette lovforslags behandling villet sige disse ting, ganske særlig da jeg finder det højst beklageligt, at lovforslaget ikke er fremsat så tidligt, at det kan nå at blive færdigbehandlet i indeværende samling. Ud fra den betragtning, at netop institutionen Brejning hører til de ældste i sin art, ville det være af meget stor betydning, om man kunne se bort fra,

at lovforslaget ikke er fremsat før den 15. marts, hvorfor jeg også henstiller til den højtærede socialminister, at han dels over for ministeriet, dels eventuelt over for folkettingen søger udvirket, at sagen fremmes.

Som det fremgår af planlægningsudvalgets redegørelse, er bygningerne fra omkring århundredskiftet. Selv om Brejning helt op til vor tid stod som forbillede for åndssvageforsorgen verden over, skal det ikke glemmes, at institutionens bygninger og form står som symbol for en anden tid. Der blev ganske vist dengang foretaget en nødtørftig behandling af de handicappede, men der var bygningsmæssigt nærmest tale om en asylring, for ikke at sige en kaserering af de åndssvage.

Ved gennemgangen af betænkningen, og i øvrigt hvis man gør sig den ulejlighed at tage bygningerne i øjesyn, konstaterer man, at der er tale om overbelægning af stort format, at bygningerne gennem årenes hårde slid er blevet uegnet til hele den moderne forsorg, som loven forudsætter. Det fremgår af betænkningen, at ikke mindre end 5 bygninger bør kondemneres, at en hel række af bygningerne bør ændres fra sovesale og opholdsstuer til administrationsbygninger, beskæftigelseshjem, funktionærboliger og til andre formål, hvorefter der skal bygges mindre enheder til patienterne.

Allerede ved undersøgelsen i 1956 var der tale om en overbelægning på 195 på sovstederne og lige ved 500 på opholdsstederne. Den mellemliggende lovgivning har udvalget taget hensyn til, idet man henviser til, at der i forarbejderne til loven står, at åndssvageforsorgens institutioner fra at være mere eller mindre passive opholdssteder for åndssvage fremtidig skal være aktive behandlings-, undervisnings- og oplæringsinstitutioner.

At forholdene endnu i dag er i højeste grad utidssvarende, fremgår bl. a. af en reportage af 6. april i år i Vejle Amts Folkeblad, hvor journalisten på en yderst realistisk måde har tegnet et billede af forholdene. Han skriver bl. a. — jeg beder om formandens tilladelse til endnu et citat —:

„I et kælderrum står 10 klostetter på stribe. Der er ingen skillevægge. 30 piger må forrette deres nødtørft på dette sted. Der er lignende rum til drenge, mænd og kvinder. Her er ikke plads til blufærdig-